

WOJEWODA KUJAWSKO-POMORSKI

WNK.IV.4131.66.2021.MT

Bydgoszcz, 13 maja 2021 roku

Omgiuau
H. Gucimbi

13
Sekretarz Gminy

Wpłynęło Eng. Galić

17.05.2021

Skierowane do Sekretarza

L. dz. 1940... Ilość zat. ....

Pan

Dariusz Fundator

Wójt Gminy Białe Błota

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR 61 /2021

Działając na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713 ze zm.)

stwierdzam nieważność

uchwały nr RGK.0007.37.2021 Rady Gminy Białe Błota z dnia 7 kwietnia 2021 r. w sprawie ustalenia zasad odpłatnego przejmowania przez Gminę Białe Błota urządzeń wodociągowych i/lub kanalizacyjnych od osób fizycznych i prawnych, które te urządzenia wybudowały z własnych środków.

Uzasadnienie

W dniu 7 kwietnia 2021 r. Rada Gminy Białe Błota, działając na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 3, art. 18 ust. 1, ust. 2 pkt 2 i 15, z art. 40 ust. 2 pkt 3 ustawy o samorządzie gminnym (dalej: u.s.g.) oraz art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 roku o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz.U. z 2020 r., poz. 2028) – dalej: u.z.z.w.z.o.ś. podjęła uchwałę nr RGK.0007.37.2021 w sprawie ustalenia zasad odpłatnego przejmowania przez Gminę Białe Błota urządzeń wodociągowych i/lub kanalizacyjnych. Przedmiotowa uchwała wpłynęła do organu nadzoru 16 kwietnia 2021 r.

Zawiadomieniem z dnia 26 kwietnia 2021 r., znak: WNK.IV.4131.66.2021.MT, organ nadzoru wszczął postępowanie nadzorcze w sprawie stwierdzenia nieważności przedmiotowej uchwały. Wójt Gminy Białe Błota pismem z dnia 11 maja 2021 r., znak: BNP.0711.2.2021, wniósł o nie uchylanie przedmiotowej uchwały.

Stosownie do wskazanych przez Radę Gminy Białe Błota przepisów u.s.g. zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty należy do zadań własnych gminy. W szczególności zadania własne obejmują sprawy wodociągów i zaopatrzenia w wodę, kanalizacji, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych, utrzymania czystości i porządku oraz urządzeń sanitarnych, wysypisk i unieszkodliwiania odpadów komunalnych, zaopatrzenia w energię elektryczną i ciepłą oraz gaz (art. 7 ust. 1 pkt 3). Do właściwości rady gminy należą wszystkie sprawy pozostające w zakresie działania gminy, o ile ustawy nie stanowią inaczej (art. 18 ust. 1), a do wyłącznej właściwości rady gminy należy stanowienie w innych sprawach zastrzeżonych ustawami do kompetencji rady gminy (art. 18 ust. 2 pkt 15). Na podstawie niniejszej ustawy organy gminy mogą wydawać akty prawa

miejscowego w zakresie zasad zarządu mieniem gminy (art. 40 ust. 2 pkt 3). Z kolei zgodnie z art. 31 ust. 1 u.z.z.w.z.o.ś. osoby, które wybudowały z własnych środków urządzenia wodociągowe i urządzenia kanalizacyjne, mogą je przekazywać odpłatnie gminie lub przedsiębiorstwu wodociągowo-kanalizacyjnemu, na warunkach uzgodnionych w umowie.

W ocenie organu nadzoru, przedmiotowa uchwała istotnie narusza prawo, albowiem została podjęta przez Radę Gminy Białe Błota bez podstawy prawnej. W ocenie organu nadzoru żaden ze wskazanych przez Radę Gminy Białe Błota przepis prawa nie uprawnia jej do podjęcia uchwały regulującej zasady przejmowania przez gminę urządzeń wodociągowych i/lub kanalizacyjnych od osób fizycznych i prawnych, które te urządzenia wybudowały z własnych środków, ani tym bardziej do wskazywania, że stanowi ona akt prawa miejscowego (por. § 3 uchwały). Zdaniem organu nadzoru również żaden inny przepis rangi ustawowej nie uprawnia Rady Gminy Białe Błota do stanowienia w powyższym zakresie.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że art. 18 ust. 1 u.s.g. formułuje zasadę domniemania właściwości rady gminy, przypisując jej wszystkie sprawy należące do zakresu działania gminy, chyba że ustawy stanowią inaczej. Określa on zatem jedynie ogólną właściwość przedmiotową rady gminy i nie może stanowić podstawy do działań niesformułowanych w nim w sposób bezpośredni. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem sądów administracyjnych art. 18 ust. 1 u.s.g. nie stanowi samodzielnej podstawy do wydawania aktów ogólnie obowiązujących o charakterze normatywnym, te bowiem muszą znaleźć umocowanie w przepisach materialnego prawa administracyjnego (por. wyrok WSA w Łodzi z 24 sierpnia 2016 r., sygn. akt III SA/Łd 555/16). Również art. 18 ust. 2 pkt 15 u.s.g. zawiera tylko normą generalną, a rada gminy stanowiąc w sprawach dla niej zastrzeżonych powinna każdorazowo wskazać przepis szczególny, upoważniający ją do konkretnego działania. Organ nadzoru podziela w tym zakresie stanowisko WSA w Bydgoszczy przedstawione w wyroku z 2 lipca 2008 r., sygn. akt II SA/Bd 345/08, że powyższy przepis nie oznacza otwarcia nieograniczonego katalogu uprawnień rady gminy do stanowienia w dowolnie wybranej sprawie, gdyż warunkiem skorzystania z określonego uprawnienia musi być wyraźne wskazanie w konkretnej ustawie.

Bezspornie zgodnie z art. 40 u.s.g. gminie przysługuje prawo do stanowienia aktów prawa miejscowego obowiązujących na obszarze gminy, a na podstawie art. 40 ust. 2 pkt 3 u.s.g. organy gminy mogą wydawać akty prawa miejscowego w zakresie zasad zarządu mieniem gminy. Tym niemniej, w ocenie organu nadzoru, powyższe prawo nie ma charakteru samoistnego, a gmina może stanowić akty prawa miejscowego jedynie na podstawie i w granicach upoważnienia ustawowego. Tym samym, stanowienie aktów prawa miejscowego bez podstawy prawnej każdorazowo stanowi o istotnym naruszeniu prawa przez organy gminy.

W ocenie organu nadzoru również przepis art. 31 ust. 1 u.z.z.w.z.o.ś. nie stanowi podstawy prawnej do podjęcia przez Radę Gminy Białe Błota przedmiotowej uchwały. Norma zawarta w powyższym przepisie jednoznacznie określa, że przekazanie na rzecz gminy urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych następuje na podstawie warunków określonych w umowie zawieranej między stronami. Z kolei, zawieranie umów w imieniu gminy należy do wyłącznej kompetencji organu wykonawczego gminy. Zgodnie bowiem z art. 31 u.s.g. wójt (burmistrz, prezydent miasta) kieruje bieżącymi sprawami gminy oraz reprezentuje ją na zewnątrz. Oznacza to zatem, że do wyłącznej właściwości organu wykonawczego gminy należy zawieranie umów w imieniu gminy (w tym również umów dotyczących odpłatnego przekazania urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych), a strony umowy, tj. organ wykonawczy gminy i osoba, która wybudowała z własnych środków wskazane urządzenia, mogą ułożyć stosunek prawny według swego uznania zgodnie

z zasadą swobody umów, wyrażoną w art. 353¹ ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz.U. z 2020 r. poz. 1740 ze zm.).

Reasumując, Rada Gminy Białe Błota może podejmować uchwały tylko w takim zakresie, w jakim została do tego upoważniona przez ustawodawcę. Przepisy u.s.g. nie zezwalają radzie gminy na działanie polegające na swobodnym i uznaniowym stanowieniu prawa. Uprawnienie to może zostać zrealizowane przez Radę Gminy Białe Błota tylko wtedy, gdy wynika ono wprost z aktów normatywnych wyższego rzędu.

Dodatkowym argumentem przemawiającym za koniecznością unieważnienia przedmiotowej uchwały w części jest fakt, iż niniejsza uchwała została już opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 15 kwietnia 2021 r. poz. 2059 i weszła w życie 30 kwietnia 2021 r.

Mając na uwadze zaistniały stan faktyczny i prawny należało orzec jak na wstępie.

Rozstrzygnięcie jest ostateczne.

Na niniejsze rozstrzygnięcie przysługuje prawo wniesienia skargi za pośrednictwem Wojewody Kujawsko-Pomorskiego do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Bydgoszczy, ul. Jana Kazimierza 5, 85-035 Bydgoszcz, w terminie 30 dni od dnia jego doręczenia.

WOJEWODA
KUJAWSKO-POMORSKI

Bogdan
Mikołaj Bogdanowicz

